

gjemme det. Efterat jeg havde hørt det, hørte jeg ham plukke pro og contra den filrrede Udsfordvirring, og jeg var, jeg skammer mig næsten ved at sige det, når ved at falde i Søvn, da jeg paa eengang hørte det ærede Medlem udtale sig om, at han nu vilde komme over paa Kjendsgjerningernes og Virkelighedernes Gebeet. Jeg har altid lagt Mærke til, at, naar det ærede Medlem siger, at han kommer over paa Virkelighedens Gebeet, saa er han i en fuldkommen Drømmeverden, han bevæger sig kun paa Virkelighedens Gebeet, naar han er i Abstractionernes Række, og da kom jeg ogsaa fuldkommen til Bevidsthed, og nu fulgte jeg ham Skridt for Skridt, som jeg troer, det ærede Medlem allerede har hørt af hvad jeg har sagt. Jeg har fulgt ham, og jeg har fulgt den ærede Indenrigsminister, og det forekommer mig, at de hver for sig omtrent have sagt, hvad der er at sige om denne Sag; men, de maae tillade mig at gjøre den Bemærkning, neppe samlet det til noget virkelig Heelt. Der er blevet sagt, at et Hovedmoment her var Taxation, men der er ogsaa blevet sagt, at et nødvendigt Moment var Boldgiften, og, dersom vi skulde komme til Slutning, er der endnu et tredje Moment, og det er den endelige Kjendelse; men nu er det ganske vist, at, medens Uvilligheden er et vigtigt Moment for at skaffe Taxationen tilveie, saa er der intet vigtigere for at skaffe Overeensstemmelse, end at de, der staae imellem Parterne, ere villige og af dem vel anseete og betroede Mand, og endelig er det vigtigt, at der, for at den sidste Afgjorelse skal komme, er en Art Tribunal, som, efterat Alt er steet og Taxationen foreligger, kan udtale med Bestemthed en Kjendelse, og her er altsaa Spørgsmaalet: Er der nok i 3 Mand til at udtale en saadan Kjendelse, efterat disse 3 Mand have ophørt at være paa Uvillighedens Standpunkt, just fordi de have været nødt til i Boldgiftens Interesse at gaae over paa Villighedens Standpunkt? Det er maaffee netop det, som vilde vindes, om det af det ærede Medlem for Holbek Amts 3die District (Gleerup) stillede Forslag kunde blive antaget, uden at forhindre Loven fra at komme ud, at de Mand, som saaledes bleve førte ind i en Sag, natur-

ligviis bleve Mellemtalere og Boldgiftsmand, de bleve da villige Mand i Sagen, medens de øvrige, just fordi der vare nogle, som kunde overtage denne Forretning, kunne holde dem udenfor Villighedens Gebeet, beredte til at affige Kjendelse, naar det var nødvendigt, at dette Dieblif maatte indtræde. Jeg troer, at, saalænge man ikke har opgjort denne Sum af alle de pro og contra, som ere at finde i denne Sag, saa har man endnu ikke fundet noget Facit. Det er ganske vist, at det i denne Sag er af den yderste Vigtighed, at den ikke bliver til Gjenstand for Strid og bliver udkastet som Agitationsmiddel; men, naar man ikke vil have dette, saa skal man ikke i dette Dieblif her i Forsamlingen, hvor man synes selv at Grundene ikke række til, forsøge herfra at blive Agitator. Dersom det ærede Medlem kjendte Virkeligheden, saa vilde han vide, at vore Agitatorer netop bestandigt sige til de Lidende: Iid hellere i No og giv Tid, vi skulle see at bringe det Bedste ud deraf, som vi kunne, I maae vide, at Hovedgjenstanden for Eder er ikke, om I absolut naae det bedste eller billigste Kjøb, men det er, at I naae en saadan borgerlig Stilling, at I kunne efterlade en bedre Stilling til Eders Efterkommere end den, som var forud, og dersom det ærede Medlem herfra denne Sal talte til dem, for hvem han vil blive Ridder, paa den samme Viis og formaade dem til den samme Art af Villighed og Eftergiveness, saa vilde maaffee Agitationen faae mindre at betyde (Hør!), men have vi nu nogenfinde seet, at denne Villighed har fundet Sted? Jeg nægter aldeles ikke, at der findes en stor Mængde Godseiere, som behandle deres Undergivne med megen Velvillighed, men hovedsagelig under den Forudsætning, at de vedblive at være deres Undergivne. Banfseligheden indtræder først i det Dieblif, man giver dem Midlerne til at blive frie Borgere, thi saa kommer der en anden Art af Betragtning, saa stiller Interessen sig imellem. Jeg forkafter den ikke, jeg indrømmer den Berettigelse, men jeg fordrer ogsaa, at man indrømmer os denne Berettigelse, at sige, det er for meget eller for lidt, og al Tale om Agitation, som skal gaae ud herfra, skal ikke bringe mig et Skridt tilbage fra, hvis Huusmanden kom til mig og